

<http://www.luju.ro/prima-mare-instanta-care-aplica-decizia-ccr-pe-prescriptie-in-pofida-presiunilor-uriase-care-se-fac-pe-judecatori-pentru-nesocotirea-legii-si-a-constitutiei-ca-cluj-a-dispus-eliberarea-unui-om-de-afaceri-dupa-admiterea-in-principiu-a-contestatiei-in-anula>

PRIMA MARE INSTANTA CARE APLICA DECIZIA CCR PE PRESCRIPTIE – In pofida presiunilor uriase care se fac pe judecatori pentru nesocotirea legii si a Constitutiei, CA Cluj a dispus eliberarea unui om de afaceri dupa admiterea in principiu a contestatiei in anulare intemeiate pe Decizia CCR 358/2022 privind prescriptia speciala. Iata argumentele care au convins judecatorii: “Instanta de apel a dispus gresit mentinerea solutiei de condamnare, avand in vedere ca era incidenta prescriptia” (Minuta)

Scris de George TARATA | Data: 16.06.2022 13:44

In pofida presiunilor uriașe care se fac pentru nesocotirea Deciziilor CCR 297/2018 și 358/2022 privind neconstitucionalitatea **art. 155 alin. 1 Cod penal referitor la intreruperea prescripției**, prin care s-a constatat practic dispariția prescripției speciale ([click aici pentru a citi](#)), iată ca o prima mare instanță din România trasează linia corectă de urmat, în sensul respectării legii, Constituției și deciziilor CCR obligatorii. **Este vorba despre Curtea de Apel Cluj care a aplicat Deciziile CCR 297/2018 și 358/2022 pe prescripție.**

Miercuri, 15 iunie 2022, judecătoarele Oana Maria Ivanciuc și Georgiana Rodica Farcas-Hingan de la Curtea de Apel Cluj au dispus punerea în libertate a omului de afaceri Gheorghe Cicio, condamnat în aprilie 2022 la 3 ani închisoare cu executare pentru spălare de bani, după admiterea în principiu a contestației în anulare formulate de acesta. **Foarte important este însă ca respectiva contestație în anulare, admisă în principiu de instanță, a fost argumentată cu deciziile CCR privind prescripția specială.**

Iată minuta hotărârii Curtii de Apel Cluj 6/2022 din 15 iunie 2022 (dosar 445/33/2022):

“În temeiul art. 431 Cod procedura penală, cu trimitere la art. 426 lit. b C.proc.pen., admite în principiu contestația în anulare promovată de contestatorul apelant-inculpat C.G.. În temeiul art. 430 din C.proc.pen., suspenda executarea Deciziei Penale Nr. 602/A/29.04.2022, pronunțată de către Curtea de Apel Cluj, în dosarul nr. 902/100/2018, până la soluționarea pe fond a contestației în anulare. Dispune punerea de îndată în libertate a condamnatului C.G., din executarea pedepsei ce face obiectul mandatului de executare a pedepsei închisorii nr. 280/2020, dacă nu este reținut sau arestat preventiv în alta cauză. Fixează termen pentru judecarea temeiniciei contestației în anulare la data de 28.09.2022, ora 09:00, sala 153, pentru când dispune citarea contestatorului.”

Definitiva. Pronunțată în ședința publică azi, 15.06.2022.

Document: Hotărâre intermediară 6/2022 15.06.2022”.

Argumentele avocatului Sergiu Bogdan

Solutia Curtii de Apel Cluj a fost pronuntata in temeiul **art. 426 lit. b) din Codul de procedura penala** potrivit caruia: **"Impotriva hotararilor penale definitive se poate face contestatie in anulare in urmatoarele cazuri: ... b) cand inculpatul a fost condamnat, desi existau probe cu privire la o cauza de incetare a procesului penal"**.

Aparatorul omului de afaceri Gheorghe Cicio, **avocatul Sergiu Bogdan (foto) din Baroul Cluj**, a explicat pentru publicatia bihorjust.ro, cea care a dezvaluit decizia Curtii de Apel Cluj, ca si-a argumentat contestatia in anulare inclusiv pe Decizia CCR 358/2022 care a confirmat decizia precedenta a CCR pe prescriptia speciala, si anume 297/2018. Avocatul Sergiu Bogdan a precizat ca a fost pentru prima data cand in acest caz s-a discutat la Curtea de Apel Cluj despre prescriptia speciala, tocmai ca urmare a Deciziei CCR 358/2022: *"Am avut o contestatie in anulare pe mai multe motive, formulata mai demult – aceasta fiind explicatia pentru care am obtinut un termen asa de repede. Initial ni s-a stabilit termen in 29 septembrie, iar apoi ni s-a preschimbata in 15 iunie pentru a discuta admisibilitatea in principiu. Intre timp a aparut si Decizia 358 (referitoare la intreruperea prescriptiei penale) si atunci am completat si am fundamentat o parte din argumentare pe aceasta componenta.*

Acum nu mai este nicio o controversa: Curtea spune clar ca nu este interpretativa (n.r. - Decizia CCR 297/2018 privind prescriptia speciala, confirmata de Decizia CCR 358/2022) si singura solutie corecta este contestatia in anulare pentru hotararile in care s-a constatat ca la momentul la care s-a pronuntat, nu s-a discutat despre prescriptia raspunderii penale. Daca s-ar fi discutat despre prescriptie si instantele ar fi spus ca nu este prescrisa la acel moment, ar fi o discutie daca functioneaza contestatia in anulare. Eu am explicat instantei ca nu am mai discutat despre acest subiect – nici instanta, din oficiu, nici noi -, motiv pentru care am discutat despre prescriptie astazi, pentru prima data. Instanta a considerat ca argumentarea noastra este convingatoare".

Redam argumentele avocatului Sergiu Bogdan din contestatia in anulare (publicata de site-ul clujjust.ro) privind aplicarea deciziilor CCR pe prescriptie:

"Cu privire la temeiul prevazut de art. 426 lit. b Cod proc. pen.

Instanta de apel a dispus in mod gresit condamnarea inculpatului pentru infractiunea de spalare de bani desi in speta intervenise prescriptia raspunderii penale

Decizia nr. 358 din 26.05.2022, Curtea Constitutionala a confirmat ca cel tarziu de la momentul publicarii Deciziei Curtii Constitutionale nr. 297/2018 +45 de zile si pana la momentul 30.05.2022 institutia intreruperii termenului de prescriptie a raspunderii penale nu mai era una functionala, fiind lipsita de continut.

Prin Decizia nr. 358 din 26.05.2022, Curtea Constitutionala a declarat neconstitutionala art. 155 alin. 1 Cod penal

In explicarea motivelor care au stat la baza admitterii exceptiei de neconstitutionale. Curtea a aratat ca:

Prin Decizia nr.297 din 26 aprilie 2018, Curtea Constitutionala a constatat ca solutia legislativa care prevede intreruperea cursului termenului prescriptiei raspunderii penale prin indeplinirea oricarui act de procedura in cauza din cuprinsul dispozitiilor art.155 alin. (1) din Codul penal este neconstitutionala intrucat este neclara, imprevizibila, incoerenta si lipsita de previzibilitate, de natura a crea persoanei care are calitatea de suspect sau de inculpat o situatie juridica incerta referitoare la conditiile tragerii sale la raspundere penala pentru faptele savarsite.

La pronuntarea deciziei de fata, Curtea a observat ca, dupa publicarea Deciziei nr.297 din 26 aprilie 2018,

legiuitorul nu a intervenit, potrivit art. 147 alin. (1) din Legea fundamentala, in sensul punerii de acord a prevederilor constatate ca fiind neconstitutionale cu dispozitiile Constitutiei si nu a luat masuri pentru inlocuirea acestei sintagme si stabilirea unor conditii clare prin care sa se poata dispune intreruperea prescriptiei raspunderii penale, prin introducerea unor termeni univoci cu privire la conditiile si termenul intreruperii prescriptiei. Asadar, din anul 2018 si pana in prezent, legiuitorul a ignorat efectele obligatorii ale Deciziei nr.297 din 26 aprilie 2018, generand astfel un viciu de neconstitutionalitate mai grav, intrucat textul de lege ramas in vigoare - 'cursul termenului prescriptiei raspunderii penale se intrerupe prin indeplinirea' - este un text incomplet si, prin urmare, inaplicabil. Mai mult, din cauza lipsei interventiei active a legiuitorului, in aceasta perioada instantele de judecata au interpretat si aplicat in mod diferit/neunitar aceasta norma juridica.

Din aceste explicatii ale instantei de contencios constitutional rezulta ca:

Cel mai tarziu dupa expirarea termenului de 45 de zile prevazut de Constitutie, termen in care legiuitorul a fost pasiv si nu a pus in acord art. 155 alin. 1 Cod penal cu dispozitiile din Decizia nr. 297 din 26.04.2018, forma in vigoare a art. 155 alin. I Cod proc. penala era **cursul termenului prescriptiei raspunderii penale se intrerupe prin indeplinirea**

Aceasta forma a textului era clar inaplicabila **textul fiind lipsit de un continut efectiv.**

Asadar, in perioada de referinta, respectiv cel mai tarziu din 10.08.2018 (momentul publicarii Deciziei nr. 297 in Monitorul Oficial+45 de zile, perioada in care legiuitorul putea interveni pentru a pune in acord art. 155 alin. 1 Cod penal cu Constitutia), pana in 30.05.2022 respectiv momentul emiterii OUG nr. 71 din 2022 privind art. 155 alin. 1 Cod penal), nu a existat o prevedere legala care sa reglementeze intr-o maniera viabila si reala institutia intreruperii prescriptiei raspunderii penale.

Acest aspect este incontestabil confirmat si de cele mentionate in Preambulul OUG nr. 71 din 2022 in care se arata ca:

Avand in vedere ca, prin Decizia nr. 297/2018, Curtea Constitutionala a constatat neconstitutionalitatea solutiei legislative care prevede intreruperea cursului termenului prescriptiei raspunderii penale prin indeplinirea oricarui act de procedura in cauza din cuprinsul dispozitiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal intrucat aceasta este neclara, incoerenta si lipsita de previzibilitate, de natura a crea persoanei care are calitatea de suspect sau de inculpat o situatie juridica incerta referitoare la conditiile tragerii sale la raspundere penala pentru faptele savarsite luand in considerare si faptul ca, prin decizia din data de 26 mai 2022, Curtea Constitutionala a aulmis exceptia de neconstitutionalitate a dispozitiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal si a declarat neconstitutional textul ramas in vigoare ca urmare a Deciziei nr. 297/2018.

Decizia nr. 358 din 26.05.2022 invalideaza intr-o maniera explicita modul de operare preponderent al instantelor de judecata in perioada mai sus mentionata care, prin substituirea lor legiuitorului, au pus ele insele in acord art. 155 alin. 1 Cod proc penala, considerand ca, in ciuda pasivitatii legiuitorului, textul ar fi in continuare aplicabil si ar avea forma cursul termenului prescriptiei raspunderii penale se intrerupe prin indeplinirea oricarui act de urmarire penala care trebuie comunicat suspectului.

Faptul ca in perioada in perioada 10.08.2018-30.05.2022 nu a existat o institutie functionala si efectiva a intreruperii pedepsei a creat contestatorului un cadru legislativ mai favorabil, pe care insa instanta de apel nu l-a luat in considerare ca lege penala mai favorabila. Altfel spus, la momentul pronuntarii deciziei in

apel, instanta de apel trebuia sa aplice legea penala mai favorabila aferenta perioadei mai sus indicate, sa constate ca in acest cadru legislativ nu exista institutia intreruperii prescriptie si, prin urmare, sa constate ca in cauza a intervenit prescriptia raspunderii penale.

In cele ce urmeaza vom explicita aceasta concluzie.

Prescriptia si toate sub-institutiile adiacente (inclusiv intreruperea) reprezinta institutii de drept penal substantial si prin urmare, schimbarile legislative cu privire la aceasta, opereaza ca o lege penala mai favorabila.

Intr-o decizie reper a Curtii Constitutionale privind modul de identificare si aplicare a legii penale mai favorabile (Decizia nr. 365/2014), Curtea nu a pus niciodata sub semnul intrebarii caracterul prescriptiei de institutie de drept substantial (care trebuie avuta in vedere in procesul de identificare a legii penale mai favorabile) ci, raportat la aceasta calificare a prescriptiei, a stabilit modul in care trebuie aplicata legea penala mai favorabila (global si nu pe institutii autonome).

Aceasta decizie vine ca o continuare a 'traditiei constitutionale' de a considera ca institutia prescriptiei (care inglobeaza intreruperea) este o institutie de drept penal substantial, inglobata in notiunea de lege penală mai favorabila:

In jurisprudenta Curtii Constitutionale, determinarea caracterului 'mai favorabil' are in vedere o serie de elemente, cum ar fi: cuantumul sau continutul pedepselor, conditiile de incriminare, cauzele care exclud sau inlatura raspunderea penala, influenta circumstantelor atenuante sau agravante, normele privitoare la participare tentativa, recidiva etc.

Asa fiind, criteriile de determinare a legii penale mai favorabile au in vedere atat conditiile de incriminare si de tragere la raspundere penala, cat si conditiile referitoare la pedeapsa - Decizia Curtii Constitutionale nr. 1.483 din 8 noiembrie 2011.

Astfel, Curtea constata ca prin efectele sale prescriptia, asa cum s-a aratat mai sus, inlatura raspunderea penala. Aceasta inseamna ca exista o asemenea raspundere dar care, prin efectul prescriptiei, este inlaturata. In unele legislatii, efectul juridic al prescriptiei este aratat prin aceea ca 'inlatura actiunea penala'. Acest punct de vedere este partial exact, deoarece prescriptia apartine dreptului penal material, si nu dreptului procesual penal. Asa fiind, prescriptia este o cauza de inlaturare a raspunderii penale. Este adevarat ca, inlaturandu-se raspunderea penala, se inlatura si actiunea penala, dar acesta este un efect derivat, de ordin procesual, ce decurge din primul efect, din inlaturarea raspunderii penale, efect de ordin material. Prin urmare, prescriptia raspunderii penale apare ca o cauza de inlaturare a raspunderii penale si, pe cale de consecinta, ca o cauza de inlaturare sau de neaplicare a pedepsel. Aceasta cauza face sa inceteze dreptul de a trage la raspundere penala si a obligatiei corespunzatoare. Prescriptia are asadar caracterul unei renuntari a statului de a mai aplica pedeapsa pentru o fapta savarsita, cu conditia trecerii unui anumit termen sau interval de timp de la data savarsirii faptei.

Prin urmare, este de observat ca, dat fiind caracterul de norma de drept penal material, nu se impune instituirea unor dispozitii tranzitorii, intrucat, in acord cu art.15 alin.(2) din Constitutie reflectat in art. 13 din Codul penal, legislatia prevede solutia de urmat in cazul conflictului de legi.

Astfel, potrivit art. 13 alin.1 din Codul penal. 'In cazul in care de la savarsirea infractiuni pana la judecarea definitiva

a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplica legea cea mai favorabilă' - Decizia Curtii Constitutionale nr. 1.092 din 18 decembrie 2012

Concluzia a fost, de altfel, reiterată și în Decizia Curtii Constitutionale nr. 297/2018:

Mai mult, prin Decizia nr. 1.092 din 18 decembrie 2012, Curtea a statuat că prescripția aparține dreptului penal material, și nu dreptului procesual penal și că, așa fiind, prescripția este o cauză de înlăturare a răspunderii penale. Prin aceeași decizie, Curtea a reținut că, înlăturându-se răspunderea penală, se înlătură și acțiunea penală, dar acesta este un efect derivat, de ordin procesual, ce decurge din primul efect, din înlăturarea răspunderii penale, efect de ordin material. Prin urmare, Curtea a conchis că prescripția răspunderii penale apare ca o cauză de înlăturare a răspunderii penale și, pe cale de consecință, ca o cauză de înlăturare sau de neaplicare a pedepsei, cauză care face să înceteze dreptul de a trage la răspundere penală și obligația corespunzătoare.

Inclusiv în doctrina penală, prescripția răspunderii penale și instituțiile adiacente (în special, întreruperea) au fost dintotdeauna considerate instituții de drept penal substanțial, parte integrantă, adică, în noțiunea de lege penală mai favorabilă: Cum instituția prescripției aparține dreptului penal substanțial, va fi aplicabil în cazul acestor situații tranzitorii principiul legii penale mai favorabile, atât în ceea ce privește termenul de prescripție cât și al actelor întrerupătoare de prescripție. • Dongoro, S. Kahanes, a, Explicații teoretice ale Codului penal, vol. III, ed 2. Editura C.H. Beck, București, 2003, p. 347

3) Având în vedere precizările de mai sus, rezulta cu certitudine că instanța de apel a dispus în mod greșit menținerea soluției de condamnare pronunțată în prima instanță, având în vedere că în special era incidentă prescripția ca și cauză de încetare a procesului penal.

Astfel cum s-a reținut de către instanța de apel, fapta de spalare de bani reținută în sarcina inculpatului s-a epuizat în noiembrie 2011.

In mod incorect însă, instanța de apel a validat raționamentul instanței de fond cu privire la faptul că legea penală mai favorabilă aplicabilă inculpatului Cicio Gheorghe este Codul penal din 1969 și Legea 656/2002, în varianta prevăzută în data emiterii rechizitoriului, respectiv 25.04.2018.

Astfel, având în vedere Decizia Curtii Constitutionale nr. 297/2018 și prevederile art. 5 Cod penal, legea penală mai favorabilă era legea în vigoare în perioada de referință, lege conform căreia se impunea încetarea procesului penal, având în vedere că în cauză a intervenit prescripția răspunderii penale.

Astfel:

In perioada de referință pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea de spalare de bani era 3-10 ani.

Conform art. 154 alin. 1 lit. e Cod penal, termenul general de prescripție era de 8 ani.

In consecință, în special, termenul general de prescripție de 8 ani și implinit în noiembrie 2019.

Avand in vedere toate acestea, in baza Deciziei nr. 297/2018 coroborata cu art. 5 Cod penal, instanta de apel trebuia sa constate ca in speta era incidenta o cauza de incetare a procesului penal si, in consecinta sa dispuna in temeiul art. 16 lit. h incetarea procesului penal in ceea ce-l priveste pe contestatorul Cicio Gheorghe”.